

**Vlaamse Toezichtcommissie voor het
elektronische bestuurlijke
gegevensverkeer**

**Beraadslaging VTC nr. 22/2011 van
20 juli 2011**

**Betreft: Aanvraag tot machtiging van het Agentschap voor Geografische Informatie
Vlaanderen (AGIV) om de *mobile mapping* beelden ter beschikking te stellen van de Vlaamse
Milieumaatschappij (VMM), afdeling Ecologisch Toezicht, afdeling Rapportering Water en
afdeling Lucht, Milieu en Communicatie**

I. ELEMENTEN VAN DE AANVRAAG

A. WETTELIJKE, DECRETALE EN REGLEMENTAIRE GRONDSLAGEN

1. De Vlaamse Toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "de VTC");
2. Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid de artikelen 8 en 11;
3. Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten;
4. Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVP");

5. Gelet op het Koninklijk besluit van 13 februari 2001 ter uitvoering van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "KB 13 februari 2001");
6. Gelet op Aanbeveling nr. 05/2010 van 15 december 2010 van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (hierna CBPL) inzake *mobile mapping*.

B. VERLOOP VAN HET ONDERZOEK

7. Gelet op de aanvraag van het AGIV en de VMM, ontvangen op 20 juni 2011;
8. Gelet op de evaluatie van de beveiliging van de VMM, ontvangen op 20 juni
9. Gelet op de evaluatie van de beveiliging van het AGIV, ontvangen op 11 januari 2011;
10. Beslist op 20 juli 2011, na beraadslaging, als volgt:

II. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE AANVRAAG

11. Het Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen (AGIV) werd opgericht bij het decreet van het 7 mei 2004, als een extern verzelfstandigd agentschap met publiekrechtelijke rechtspersoonlijkheid binnen het beleidsdomein Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid (DAR). Als rechtsopvolger van het Ondersteunend Centrum GIS-Vlaanderen neemt het AGIV alle opdrachten over van het Ondersteunend Centrum GIS-Vlaanderen, zoals ingeschreven in het decreet van 16 april 2004 houdende het Grootchalig Referentie Bestand (GRB-decreet) en in het decreet van 20 februari 2009 betreffende de Geografische Data-Infrastructuur Vlaanderen (GDI-decreet). Het AGIV heeft als missie om een optimaal gebruik mogelijk te maken van geografische informatie in Vlaanderen.

12. Het AGIV wenst het *mobile mapping* beeldmateriaal open te stellen aan de VMM, afdeling Ecologisch Toezicht, afdeling Rapportering Water en afdeling Lucht, Milieu en Communicatie ter uitvoering van de wettelijk vastgelegde taken (deze worden verder besproken onder B.1).

13. Het *mobile mapping* beeldmateriaal werd oorspronkelijk verzameld in opdracht van de Afdeling Beleid Mobiliteit en Verkeersveiligheid van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken (Departement MOW) voor het opstellen van een verkeersbordendatabank voor Vlaanderen, en werd uitgevoerd op basis van artikel 11 van het decreet van 16 mei 2008 betreffende de aanvullende reglementen op het wegverkeer en de plaatsing en bekostiging

van de verkeerstekens.¹ Volgens dit artikel moeten “de aanvullende reglementen en de locaties van de verkeersborden worden opgenomen in een gegevensbank die beheerd wordt door de overheidsdienst die de Vlaamse Regering heeft aangewezen”. Het Departement MOW is verantwoordelijk voor deze databank. In opdracht van het departement werd het beeldmateriaal verzameld door het Nederlandse bedrijf Cyclomedia. Cyclomedia blijft eigenaar van de gegevens, het AGIV en het Departement MOW hebben een eeuwigdurend gebruiksrecht.

De VMM behoort als Intern Verzelfstandigd Agentschap (IVA) tot het beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie van de Vlaamse overheid. De maatschappelijke zetel van de VMM, afdeling Ecologisch Toezicht, afdeling Rapportering Water en afdeling Lucht, Milieu en Communicatie is in Erembodegem; daarnaast hebben de afdeling Ecologisch Toezicht, de afdeling Rapportering Water en de afdeling Lucht, Milieu en Communicatie verschillende vestigingen in elk van de vijf provincies.

III. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

A. ONTVANKELIJKHEID

14. Bij het maken van de *mobile mapping* beelden zijn personen, voertuigen, woningen en andere mogelijk privacygevoelige elementen bij toeval meegenomen. Er komen namelijk op een aantal van deze beelden komen toevallige voorbijgangers voor, huizen met eventueel een zichtbaar huisnummer of auto's met een leesbare nummerplaat. In casu betreft het aldus een latere verwerking van gegevens die in bepaalde gevallen informatie bevatten omtrent een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon. Deze gegevens kunnen dus als persoonsgegevens in de zin van artikel 1, §1, WVP, gekwalificeerd worden². Ook al werden de persoonsgegevens accidenteel verwerkt, toch moeten zij beschouwd worden als persoonsgegevens in de zin van artikel 1, §1, WVP³.

15. Overeenkomstig artikel 8, eerste lid, van het e-govdecreet vereist elke elektronische mededeling van persoonsgegevens door een instantie⁴ een machtiging van de VTC, tenzij de elektronische mededeling van gegevens

¹ B.S. 10 juni 2008.

² Bepaalde *mobile mapping* beelden kunnen een gevoelig karakter hebben, zoals de ingang van een dokterspraktijk of een gevangenis. Zie Aanbeveling 05/2010 van 15 december 2010 van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

³ Bepaalde *mobile mapping* beelden kunnen een gevoelig karakter hebben, zoals de ingang van een dokterspraktijk of een gevangenis. Zie aanbeveling CBPL/05/2010 van 15 december 2010 inzake *mobile mapping*.

⁴ Het begrip 'instantie' wordt gedefinieerd in artikel 2, 10°, van het decreet als: “een instantie, vermeld in artikel 4, §1, van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur”.

Art. 4. § 1. Dit decreet is van toepassing op de volgende instanties :

1° het Vlaams Parlement en de eraan verbonden instellingen;

2° de diensten, instellingen en rechtspersonen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest;

3° de gemeenten en de districten;

4° de provincies;

5° de andere gemeentelijke en provinciale instellingen, met inbegrip van de verenigingen zonder winstoogmerk waarin één of meer gemeenten of de provincies minstens de helft van de stemmen in één van de beheersorganen heeft of de helft van de financiering voor haar rekening neemt;

6° de verenigingen van provincies en gemeenten, bedoeld in de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales, en de

al onderworpen is aan een machtiging van een ander sectoraal comité, opgericht binnen de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer.

16. Op 18 juli 2003 kondigde de Vlaamse Regering het Kaderdecreet bestuurlijk beleid af ter hervorming van de Vlaamse administratie (Beter Bestuurlijk Beleid of kortweg BBB). In het kader van deze hervormingsoperatie werd het Ondersteunend Centrum GIS-Vlaanderen – afdeling van de Vlaamse Landmaatschappij – bij decreet van 7 mei 2004 hervormd tot het Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen (AGIV), een extern verzelfstandigd agentschap met publiekrechtelijke rechtspersoonlijkheid binnen het beleidsdomein Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid (DAR). Als rechtsopvolger neemt het AGIV alle opdrachten over van het Ondersteunend Centrum GIS-Vlaanderen, zoals ingeschreven in het GDI-decreet en het GRB-decreet. Het AGIV heeft als missie om een optimaal gebruik mogelijk te maken van geografische informatie in Vlaanderen.

17. Het AGIV is een instantie, vermeld in artikel 4, §1, 2°, decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur, en valt dus onder het toepassingsgebied van artikel 8 van het e-govdecreet.

18. De VCT is derhalve bevoegd om voorliggende machtigingsaanvraag te behandelen.

B. TEN GRONDE

B.1. FINALITEITSBEGINSEL

19. Artikel 4, §1, 1°, WVP, stelt dat iedere verwerking van persoonsgegevens eerlijk en rechtmatig moet zijn. Dit houdt in dat iedere gegevensverwerking dient te gebeuren op een transparante wijze en mits naleving van het recht. Zoals onder randnummer 14 omschreven zijn de *mobile mapping* beelden in bepaalde gevallen persoonsgegevens. Overeenkomstig artikel 4, §1, 2°, WVP, dienen persoonsgegevens voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden te worden verkregen en mogen zij niet verder worden verwerkt op een wijze die onverenigbaar is met die doeleinden. Hierbij moet rekening gehouden worden met alle relevante factoren, met name de redelijke verwachtingen van de betrokkene en met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen. De VTC onderzoekt hierna de verschillende aspecten van dit finaliteitsbeginsel.

samenwerkingsvormen zoals geregeld in het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking;
7° de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, hierna O.C.M.W.'s te noemen, en de verenigingen, bedoeld in hoofdstuk 12 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende O.C.M.W.'s;
8° de polders, bedoeld in de wet van 3 juni 1957 betreffende de polders, en de wateringen, bedoeld in de wet van 5 juli 1956 betreffende de wateringen;
9° de kerkfabrieken en de instellingen die belast zijn met het beheer van de temporalien van de erkende erediensten;
10° alle andere instanties binnen het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap.

Oorspronkelijk doeleinde van de gegevensverwerking:

20. Het *mobile mapping* beeldmateriaal werd verzameld in opdracht van het Departement MOW voor het opstellen van een verkeersbordendatabank voor Vlaanderen, op basis van artikel 11 van het decreet van 16 mei 2008 betreffende de aanvullende reglementen op het wegverkeer en de plaatsing en bekostiging van de verkeerstekens.⁵ Volgens dit artikel moeten "de aanvullende reglementen en de locaties van de verkeersborden worden opgenomen in een gegevensbank die beheerd wordt door de overheidsdienst die de Vlaamse Regering heeft aangewezen". In opdracht van het Departement MOW werd het beeldmateriaal verzameld door het Nederlandse bedrijf Cyclomedia.

In het contract met het bedrijf Cyclomedia, dat eigenaar blijft van het *mobile mapping* beeldmateriaal, werd overeengekomen dat het AGIV een gebruiksrecht heeft op het beeldmateriaal en dit verder mag verdelen naar de deelnemers aan GDI-Vlaanderen.⁶

De gerechtigde deelnemers aan GDI-Vlaanderen worden omschreven in artikel 3, 9°, GDI-decreet als "iedere instantie in de zin van artikel 4, § 1, van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur"⁷. De VMM behoort als Intern Verzelfstandigd Agentschap met rechtspersoonlijkheid (IVA) tot het beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie van de Vlaamse overheid.

De VMM is een instantie, vermeld in artikel 4, §1, 2°, decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur. De VMM is dus een deelnemer aan GDI-Vlaanderen

De VMM en het AGIV wensen een openstelling van de mobile mapping beelden naar medewerkers van de VMM ter uitvoering van taken VMM. Het gebruik van de mobile mapping beelden kan hierbij immers een grote meerwaarde bieden.

Doeleinde van de latere gegevensverwerking:

21. Het ter beschikking stellen van de *mobile mapping* beelden aan De VMM wordt gevraagd in het kader van de uitoefening van de wettelijke en reglementaire taken van De VMM.

22. De VMM wenst de *mobile mapping* beelden in concreto te gebruiken voor volgende toepassingen :

Een correcte inschatting van de plaatselijke omstandigheden is van groot belang voor een onderbouwde uitvoering van deze opdrachten. Momenteel wordt hiervoor door speciale terreinploegen heel wat voorbereidend terreinwerk uitgevoerd.

⁵ B.S. 10 juni 2008.

⁶ De overeenkomst kent het AGIV het recht toe om de *mobile mapping* beelden te verdelen naar de gerechtigde gebruikers van GIS-Vlaanderen. Ondertussen werd echter het GDI-decreet aangenomen, waardoor GIS-Vlaanderen wordt vervangen door GDI-Vlaanderen.

⁷ Zie voetnoot 3.

- Bij de opmaak van de investeringsprogramma's is een gedetailleerd inzicht van de tracés van de projecten van groot belang. **Deze tracés zijn veelal gelegen in de weg. Op basis van de beelden kunnen tracés "virtueel gescreend" worden en kunnen aandachtspunten of hindernissen vooraf in kaart worden gebracht.**
- In de gebiedsdekkende uitvoeringsplannen worden de intenties uit de zoneringsplannen geconcretiseerd. Zo worden in de zones waar riolering wordt voorzien projecten ingetekend. Nadien worden deze projecten op basis van een aantal objectieve criteria geprioriteerd en opgedeeld onder ofwel gemeentelijke ofwel gewestelijke bevoegdheid. **Bij de opmaak van de gebiedsdekkende uitvoeringsplannen zijn lokale omstandigheden vaak bepalend voor de intekening van projecten. Toegang tot de mobile-mapping beelden zou in de voorbereidende fase van deze decretale opdracht een significante tijds winst en belangrijke bijkomende informatiebron kunnen betekenen.**
- In het kader van het ecologisch toezicht op het beheer van de saneringsinfrastructuur worden door de terreinploegen van de VMM zuiveringsgebieden gescreend op knelpunten die een hypotheek leggen op de goede werking van deze saneringsinfrastructuur. Ook in die context zou het gebruik van de mobile mapping beelden een onmiskenbare meerwaarde betekenen. **Aansluiting van grachten op riolering, grote verharde of onverharde oppervlakten aangesloten op de riolering, de aanwezigheid van riooldeksels zijn voorbeelden gegevens die met behulp van de beelden gemakkelijker kunnen worden opgespoord.**
- **Mobile mapping kan tevens een flinke tijds winst en belangrijke bijkomende informatiebron zijn in zowel de technische voorbereidende fase van de inplanting van een meetstation als de administratieve fase waar voorafgaand aan de plaatsing de burger die betrokken wordt door de inplanting individueel kan aangeschreven worden.**

23. De VTC is van oordeel dat de doeleinden in randnummer 22 welbepaald en uitdrukkelijk omschreven zijn in de zin van artikel 4, §1, 2°, WVP.

24. Aangaande de vereiste van verenigbaarheid met het oorspronkelijk doeleinde, wijst de VTC erop dat de geplande verwerkingen, met name het ter beschikking stellen van de *mobile mapping* beelden aan De VMM voor de beschreven toepassingen, bestaan uit latere verwerkingen van gegevens die oorspronkelijk voor andere doeleinden werden verwerkt. De rechtmatigheid van deze latere verwerkingen is aldus afhankelijk van hun verenigbaarheid met de oorspronkelijke verwerking.

25. Overeenkomstig artikel 4, §2, WVP, mogen persoonsgegevens niet verder worden verwerkt op een wijze die, rekening houdende met alle relevante factoren, met name de redelijke verwachtingen van de betrokkene en met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen, onverenigbaar is met die doeleinden.

26. Op het ogenblik van de gegevensverzameling voor het opzetten van de verkeersbordendatabank was men nog niet op de hoogte van de meerwaarde die de *mobile mapping* kan betekenen voor de uitvoering van andere wettelijke en reglementaire taken van overheidsdiensten. De taken van De VMM waarvoor toegang tot de *mobile mapping* beelden wordt gevraagd, vermeld in randnummer 22, zijn niet verenigbaar met de oorspronkelijke finaliteit van de verkeersbordendatabank, nl. inventarisatie van de verkeersborden in het Vlaamse Gewest.

27. Toch kunnen de beelden aangewend worden voor een later bepaald doeleinde, mits inachtneming van alle bepalingen van de WVP (informatieplicht t.a.v. de betrokkenen over het nieuwe doeleinde, voldoen aan het proportionaliteitsprincipe, vermeld in art. 4, §1, 3°, WVP, een grondslag voor de verwerking, vermeld in art. 5 WVP, aangifteplicht)⁸.

28. In casu is noch voor het oorspronkelijk doeleinde, noch voor het uitvoeren van de hoger vermelde doeleinden, de bedoeling om persoonsgegevens van de *mobile mapping* beelden te verwerken. Bij het maken van de beelden zijn personen, voertuigen, woningen en andere mogelijk privacygevoelige elementen bij toeval meegenomen. In casu zijn de *mobile mapping* beelden (zonder de accidentele persoonsgegevens) van belang voor het uitvoeren van correcte controles, vermeld in randnummers 22.

29. De rechtmatigheid van de verdere verwerking wordt ondersteund door de statutaire en wettelijke taken van de VMM.

30. De aanvraag verwijst naar de volgende teksten ter ondersteuning van het doel en de wettelijke taken van de VMM.

De VMM behoort als Intern Verzelfstandigd Agentschap (IVA) tot het beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie van de Vlaamse overheid. De maatschappelijke zetel van de VMM is in Erembodegem; daarnaast heeft de VMM verschillende vestigingen in elk van de vijf provincies.

De VMM beschikt als intern verzelfstandigd agentschap over een eigen rechtspersoonlijkheid

De VMM is een entiteit die deel uitmaakt van de Vlaamse administratie en belast is met beleidsuitvoerende taken.

VMM beschikt over operationele autonomie. Die autonomie is in elk geval gewaarborgd voor:

- het vaststellen en wijzigen van de organisatiestructuur van het agentschap,
- de organisatie van de operationele processen in functie van de afgesproken doelstellingen,
- de uitvoering van het personeelsbeleid,
- het gebruik van de ter beschikking gestelde middelen voor:

⁸ Aanbeveling nr. 05/2010 van 15 december 2010 van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer inzake *Mobile mapping*.

- de werking van het agentschap,
- de uitvoering van de doelstellingen en taken van het agentschap,
- het sluiten van contracten ter verwezenlijking van de opdrachten van het agentschap,
- de interne controle binnen het verzelfstandigd agentschap.

VMM heeft als missie bij te dragen tot de realisatie van de doelstellingen van het milieubeleid door het voorkomen, beperken en ongedaan maken van schadelijke effecten voor watersystemen, verontreiniging van de atmosfeer en het rapporteren over de toestand van het leefmilieu en tot de realisatie van de doelstellingen van het integraal waterbeleid.

In de uitvoering van deze missie, in de uitoefening van haar maatschappelijke rol ten aanzien van de burger en in de realisatie van de beleidsdoelstellingen van de Vlaamse Regering, is de VMM dé organisatie in Vlaanderen die:

- zorgt voor een coherente en doeltreffende inzet van de beleidsinstrumenten voor uitvoering van het integraal waterbeleid en het luchtbeleid;
- watersystemen beheert, de luchtkwaliteit bewaakt en het bereiken van de gewenste toestand voor de watersystemen en luchtkwaliteit bevordert;
- optreedt als kenniscentrum voor water, lucht en milieurapportering;
- de coördinatie verzorgt of een expertbijdrage levert aan het (inter)nationaal beleid op het gebied van water, lucht en thema overkoepelende materies;
- het milieubewust gedrag bij de betrokken doelgroepen stimuleert.

De afdeling Ecologisch Toezicht van de Vlaamse Milieumaatschappij is verantwoordelijk voor de opmaak van het optimalisatieprogramma (OP) dat ter uitvoering wordt opgedragen aan Aquafin, alsook voor de opmaak van het subsidieprogramma voor de aanleg van gemeentelijke rioleringen (GIP); twee decretaal vastgelegde opdrachten.

De afdeling Ecologisch Toezicht is in het bijzonder bevoegd voor:

- het ecologisch toezicht en het gegevensbeheer van de saneringsinfrastructuur;
- de uitbouw en het beheer van de saneringsinfrastructuur;
- het adviseren van de milieuvergunningaanvragen afvalwaterlozingen, met inbegrip van het beheer van de milieugevaarlijke en diffuse stoffen

Voor het meten, inventariseren, rapporteren en modelleren van de emissies in water voert **het meetnet Afvalwater van de afdeling rapportering Water** metingen uit op het afvalwater van bedrijven en openbare rioolwaterzuiveringsinstallaties. Daarnaast volgt het meetnet riooloverstorten sinds 2002 met een 300-tal automatische meetstations de werking op van de riooloverstorten, nooduitlaten in het afvalwatertransport. Deze meetresultaten ondersteunen de VMM in haar rol van ecologisch toezichthouder. De VMM wil ervoor zorgen dat de zuiveringsinfrastructuur optimaal rendeert. Daarom voert ze constant metingen en evaluaties uit en evalueert de werking van de saneringsinfrastructuur d.m.v. een indicatorenkader. Naast de zuiveringsgraad van de RWZI's, wordt nu ook het opwaartse transportstelsel opgevolgd om ervoor te zorgen dat de zuiverings- en transportinfrastructuur optimaal rendeert (optimale werking van opvoer- en pompinfrastructuur, maximaal gebruik van bergingscapaciteit,...). Dit vereist de nodige terreinbezoeken in bebouwde en onbebouwde omgevingen teneinde de technische haalbaarheid te evalueren.

De afdeling Lucht, Milieu en Communicatie staat onder meer in voor de opvolging van de luchtkwaliteit in Vlaanderen. De VMM is belast met het jaarlijks opstellen van een inventaris van de emissies van luchtverontreinigende stoffen en broeikasgassen in de omgevingslucht (Emissie inventaris Lucht). Daarmee geeft ze uitvoering aan de artikelen 10.2.3 en 10.2.4 van het oprichtingsdecreet (het decreet van 7 mei 2004 tot wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid), het decreet algemene bepalingen inzake het milieubeleid en het Vlaams Reglement inzake milieuvorwaarden VLAREM II, meer bepaald art. 4.1.8. en bijhorende bijlagen. EIL rapporteert aan interne en externe klanten en informeert de bevolking en de politieke overheden die haar vertegenwoordigen ter zake. Tevens staat de VMM in voor de uitwerking van een meetstrategie om de luchtkwaliteit te kunnen beoordelen, in uitvoering van de Europese Richtlijn betreffende de luchtkwaliteit en schonere lucht voor Europa (2008/50/EG).

De afdeling Lucht, Milieu en Communicatie is in het bijzonder bevoegd voor:

- het inventariseren, rapporteren en modelleren van de emissies in lucht;
- het meten, modelleren en rapporteren van de luchtimmissie;
- het meten van en rapporteren over organische stoffen in omgevingslucht;
- het VMM-laboratorium in Antwerpen

31. Voor wat de taken waarvoor concreet de toegang tot de *mobile mapping* beelden wordt gevraagd, worden de volgende wettelijk omschreven opdrachten aangehaald door de VMM:

Deze opdrachten zijn verankerd in het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (DABM) onder artikel 10.2.3, §1, punten 8 en 20 :

De Vlaamse Milieumaatschappij heeft als taak om bij te dragen tot **het integraal waterbeleid**, bedoeld in artikel 4 van het decreet integraal waterbeleid.

De Vlaamse Milieumaatschappij vervult deze taak onder meer door:

8. het opstellen, controleren en opvolgen van de **investeringsprogramma's en de subsidiëringsprogramma's voor de zuivering van het afvalwater** dat geloosd wordt in de openbare riolen en collectoren; de aansturing van de uitbouw van het gemeentelijke rioleringsnet met inbegrip van subsidiëring en het ecologisch en economisch toezicht op de uitbouw en het beheer van de zuiveringsinfrastructuur;

20. het opmaken van **zoneringsplannen voor de sanering van het afvalwater**. De zoneringsplannen maken een onderscheid tussen de gebieden met collectieve sanering en de gebieden met individuele sanering. In uitvoering van één of meerdere zoneringsplannen wordt een gebiedsdekkend uitvoeringsplan per zuiveringsgebied opgemaakt waarin de uitvoering en de timing van de projecten met betrekking tot respectievelijk de gemeentelijke en bovengemeentelijke saneringsverplichting geregeld zijn, evenals de noodzakelijke afstemming van de projecten. Deze zonerings- en uitvoeringsplannen worden bindend voor derden na goedkeuring door de Vlaamse Regering.

De Vlaamse regelgeving die een invloed heeft op de **organisatie van het meetnet** is terug te leiden tot de heffingswetgeving⁹ als uitvoering van de wet van 16 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging en het besluit van de Vlaamse Regering houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, kortweg titel II van het VLAREM¹⁰.

In uitvoering van de artikelen 10.2.3 en 10.2.4 van het oprichtingsdecreet (het decreet van 7 mei 2004 tot wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid), het decreet algemene bepalingen inzake het milieubeleid, in het kader van het Vlaams Reglement inzake milieuvoorwaarden, titel II van het VLAREM, meer bepaald art. 4.1.8 en bijhorende bijlagen en de Europese en internationale verplichtingen, wordt de VMM belast met het jaarlijks opstellen van een **inventaris van de emissies van luchtverontreinigende stoffen en broeikasgassen in de omgevingslucht**. Relevante luchtverontreinigende stoffen, broeikasgassen en hun bronnen worden geïdentificeerd en geïnventariseerd zodat de bijdrage van de verschillende doelgroepen (industrie, landbouw, huishoudens, ...) en sectoren (energie, industrie, landbouw, afval, ...) gerapporteerd kan worden. Artikel 23 van de Europese richtlijn 2008/50EG legt vast dat de lidstaten plannen en maatregelen moeten opstellen als er grenswaarden overschreden worden. Hierbij is de geografische locatie van de bronnen en de meetstations een essentieel element, waarvoor de mobile mapping beelden een efficiënte informatiebron vormen.

32. Op zich zijn de doelen gerechtvaardigde doelen, er moet echter wel nog een onderzoek gebeuren naar de proportionaliteit van de verdere verwerking (punt B.2.) en er moet rekening worden gehouden met de belangen van de betrokkenen. Vandaar dat de vereisten van transparantie en beveiliging een doorslaggevende rol spelen (punt B.3. en B.4.).

B.2. PROPORTIONALITEITSBEGINSEL

B.2.1. Aard van de gegevens

33. De *mobile mapping* beelden werden verzameld op de openbare weg in Vlaanderen en zijn gericht op het capteren van wegwijzers, verkeerslichten, toeristische borden, e.d. Aan deze beelden wordt een geografische referentie gekoppeld, zodat de beelden van een bepaalde plaats kunnen worden opgezocht via lokalisering op de kaart. Onder randnummer 15 werd reeds beschreven in welke mate het om persoonsgegevens gaat.

34. Het AGIV zorgt ervoor dat enkel toegang wordt verleend tot de beelden van het grondgebied waarvoor de betrokken gebruiker bevoegd is om zijn taken in het kader van de doeleinden, vermeld in randnummer 22, uit te voeren.

⁹ Besl. VI. Reg. van 16/02/93

¹⁰ Besl. VI. Reg. van 1/06/95

35. Overeenkomstig artikel 4, §1, 3°, WVP, moeten persoonsgegevens toereikend, terzake dienend en niet overmatig te zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt.

36. De *mobile mapping* beelden zijn 360° beeldopnamen, genomen op het grondgebied van Vlaanderen. De gebruikers, krijgen enkel toegang tot die beelden binnen het grondgebied waarvoor zij bevoegd zijn. De 360°-foto's hebben na verwerking, door onder meer gebruik te maken van GPS-correcties, volgende eigenschappen:

- 360° beeldhoek met hoge resolutie (0,075° per pixel), overeenkomend met 13 mm op 10 m afstand;
- hoge kwaliteit (naadloos, parallaxvrij, exact gecorrigeerd voor scheefstand);
- hoge nauwkeurigheid van de georeferentie (positie 0,1 m, oriëntering 0,1°);
- goed gedefinieerde, bekende beeldgeometrie;
- beschikbaarheid van metadata;
- resolutie en kleurdiepte.

37. Per panoramische foto worden volgende gegevens (metadata) opgeslagen:

- ⇒ fotoID: uniek identificatiegegeven van de foto
- ⇒ x en y-coördinaten (Lambert 72)
- ⇒ z-waarden (TAW + hoogte camera t.o.v. grondvlak)
- ⇒ Heading en deviation (correcties op horizontale en verticale posities van foto)
- ⇒ Recorddate (datum + uur opname)

Deze beeldinformatie kan per foto worden opgevraagd (met uitzondering van heading en deviation). Informatie in verband met het tijdstip van de opname is waardevolle informatie voor bijv. stedelijke diensten. Ook de juiste positiebepaling van de foto is noodzakelijk voor de juiste lokalisatie van de foto en nauwkeurige metingen.

38. De *mobile mapping* beelden zullen via services/internet ter beschikking worden gesteld via beveiligde toegang. Een fysische overdracht van de beelden op drager wordt niet voorzien. De beelden opvragen kan via 2 mogelijkheden:

- Via een viewer:

Voor de niet-GIS-gebruikers die de *mobile mapping* beelden doorgaans willen raadplegen om deze beelden te bekijken (enkel visualisatie) werd een gebruiksvriendelijke viewer ontwikkeld die raadpleegbaar is via het internet. Ook via de geo-loketten van het AGIV is het opvragen van de *mobile mapping* beelden mogelijk. Met deze internettoepassingen kan men op een eenvoudige manier de 360°-foto's opvragen. Op een kaart met luchtfoto's of via een adres-zoekfunctie kan men de locatie aanduiden die men wil visualiseren en de bijbehorende 360°-foto's komen te voorschijn. Binnen deze foto kan men de omgeving verkennen door te roteren. Is een volgende foto toch meer geschikt, dan kan men deze eveneens aanklikken. Het AGIV stelt de software en beelden rechtstreeks vanaf een server toegankelijk. Een gebruikersnaam en paswoord zijn wel noodzakelijk om de foto's op te vragen. De paswoorden worden toegekend door het AGIV, bij aanmelding wordt toegang gegeven tot de *mobile mapping* beelden op een server bij Cyclomedia.

- Via tools binnen GIS/CAD-systeem:

Er wordt toegang voor GIS/CAD-gebruikers georganiseerd via de ontwikkeling van tools die de *mobile mapping* beelden kunnen integreren in de GIS-software van de gebruiker. De integratie in een GIS-software biedt grote mogelijkheden naar inventarisatie en digitalisering van objecten die op de *mobile mapping* beelden zichtbaar zijn. De GIS-software kan de beelden via een webservice (netwerkdienst) via internet opvragen. Om privacyredenen zullen ook hier de beelden enkel online te raadplegen zijn via geautoriseerde registratie en worden deze niet fysisch doorgegeven.

39. Niet alleen kan het terreinwerk optimaal voorbereid worden, vaak kan dit ook vermeden worden. Ook vaststellingen, controles, verificaties,... kunnen op basis van de *mobile mapping* beelden uitgevoerd worden. Op alle beelden staat een moment van opname (datum en uur) zodat gebruikers weten van wanneer dit een momentopname is. De beelden kunnen gebruikt worden om verplaatsingen te vermijden, doch dienen slechts als indicatief beschouwd te worden voor een situatie ter plaatse.

40. Na eerder overleg van het AGIV met de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer in het kader van de creatie van de verkeersbordendatabank wordt aangenomen dat *blurring* niet noodzakelijk is voor openstelling, zolang de gegevens enkel worden gebruikt voor interne doeleinden binnen de overheid en uitgewisseld worden binnen een beveiligd circuit. De VTC noteert dat het AGIV zich ertoe verbindt om, in samenspraak met Cyclomedia, gevolg te geven aan meldingen van gebruikers dat bepaalde persoonsgegevens of gevoelige gegevens moet worden verwijderd en dat het AGIV de gebruikers hiervan op de hoogte zal stellen.

41. Op basis van de hierboven geanalyseerde elementen kunnen de gegevens worden beschouwd als relevant, evenredig en niet buitensporig voor de doeleinden, vermeld in randnummer 22.

B.2.2. Bewaringstermijn van de gegevens

42. Artikel 4, §1, 5°, WVP voorziet dat persoonsgegevens niet langer mogen worden bewaard dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of verder worden verwerkt.

43. De VTC noteert dat de voorliggende aanvraag geen bewaartermijn voorziet. De gebruikers van het De VMM krijgen toegang tot de *mobile mapping* beelden via webservices/viewer (randnummer 35) en bewaren zelf geen gegevens .

B.2.3. Frequentie van de toegang en de duur van de machtiging

44. De gebruiker verkrijgt toegang door middel van een username en paswoord. De gebruiker moet steeds kunnen inloggen wanneer de *mobile mapping* beelden vereist zijn voor de uitoefening van de taken van de VMM, vermeld in de randnummer 22.

Hiervoor werd door de VMM in de aanvraag de volgende verantwoording gegeven "De gebruiker verkrijgt toegang via een webservice, door middel van een username en paswoord. Hij moet steeds inloggen om de gegevens te kunnen raadplegen voor de uitvoering van zijn taken in het kader van de uitbouw van een duurzame, efficiënte en kwalitatieve vervoersoplossing. Dit is mogelijk éénmalig, maar mogelijk ook met een hoge frequentie".

45. De machtiging wordt gevraagd voor onbepaalde duur. Het AGIV heeft een eeuwigdurend gebruiksrecht op de gegevens verkregen van de eigenaar van de beelden Cyclomedia. Daarnaast wordt gesteld dat de *mobile mapping* beelden een blijvende meerwaarde hebben voor de taken van de VMM.

B.2.4. Bestemmingen en/of derden waaraan gegevens worden meegedeeld

46. De beelden worden geraadpleegd door de medewerkers van de VMM, afdeling Ecologisch Toezicht, afdeling Rapportering Water en afdeling Lucht, Milieu en Communicatie van de Vlaamse Milieumaatschappij. De gebruikers kunnen enkel toegang krijgen tot de beelden van hun werkgebied. Dit principe wordt ook gehanteerd in het kader van de verkeersbordendatabank.

B.3. TRANSPARANTIEBEGINSEL

47. De VTC herinnert eraan dat een eerlijke en rechtmatige verwerking van gegevens¹¹ een verwerking is die verloopt op een transparante wijze. Eén van de hoekstenen van een transparante verwerking is de informatieplicht aan de burger, vermeld in artikel 9, §2, WVP.

48. Het AGIV verduidelijkt dat bij de oorspronkelijke verwerking van de persoonsgegevens (opname van de 360°-foto's) door de Vlaamse overheid informatie aan de burgers werd verstrekt via verschillende kanalen, zoals kranten, huis-aan-huisbladen, diverse websites (gemeenten, Vlaamse overheid), persmededelingen en nieuwsitems van het AGIV.

49. Het AGIV verbindt er zich toe om op zijn eigen website en via andere wegen (persmededelingen, nieuwsitems) informatie aan de burger te verstrekken over de aard van de gegevens, de doeleinden waarvoor ze werden verzameld en de doeleinden waarvoor ze ter beschikking worden gesteld van de gebruikers, en de

¹¹ Artikel 4, §1, 1°, WVP.

deelnemers aan GDI-Vlaanderen aan te sporen om de burgers op te hoogte te brengen van het gebruik dat zij maken van de *mobile mapping* beelden.

50. Transparantie wordt niet uitsluitend gewaarborgd door de informatieplicht. Aangezien de betrokkene op basis van artikel 10 WVP steeds het recht heeft om informatie te krijgen van de verantwoordelijke voor de verwerking over het feit of al dan niet gegevens over hem verwerkt worden en de inhoud en draagwijdte van die verwerking, kan iedere burger een verzoek richten aan het AGIV of aan de gebruikers van De VMM met de vraag welke persoonsgegevens over hem worden verwerkt.

51. Aangezien het AGIV geen systematisch overzicht heeft van de *mobile mapping* beelden waarop persoonsgegevens voorkomen, kan het agentschap niet onmiddellijk op dergelijke vragen antwoord geven. Het AGIV motiveert dat het een disproportionele inspanning zou vragen om alle *mobile mapping* beelden na te gaan op persoonsgegevens van de betrokkene die het verzoek heeft ingediend. Wel voorziet het AGIV via de website de mogelijkheid om melding te maken indien de gebruiker op de gegevens een inbreuk op de persoonlijke levenssfeer - in casu bepaalde privacygevoelige informatie- vaststelt. Het betreffende beeld zal vervolgens niet meer opvraagbaar zijn.

52. De VTC verwijst naar de klachtenprocedure die het AGIV intussen heeft uitgewerkt en op haar website heeft bekendgemaakt ¹².

53. De VTC neemt kennis van de aangifte die het AGIV heeft gedaan bij de CBPL, met als doeleinde 'het toegankelijk stellen van de *mobile mapping* beelden voor inventarisatie en diverse toepassingsmogelijkheden'.

54. De VTC kan akkoord gaan met de inspanningen van het AGIV tot transparantie.

B.4. BEVEILIGING

55. Het veiligheidsbeginsel voor de verwerkingen van persoonsgegevens, bepaald in artikel 16 WVP, verplicht de verantwoordelijke voor de verwerking tot het nemen van de passende technische en organisatorische maatregelen om de gegevens die hij verwerkt te beschermen en zich te wapenen tegen afwijkingen van het doeleinde. Het passend karakter van deze veiligheidsmaatregelen hangt enerzijds af van de stand van de techniek en de hiermee gepaard gaande kosten, en anderzijds van de aard van de te beschermen gegevens en de potentiële risico's.

¹² Zie machtigingen http://vtc.corve.be/docs/beraadslagingen/Beraadslaging_01_2011.pdf;
http://vtc.corve.be/docs/beraadslagingen/Beraadslaging_02_2011.pdf;
http://vtc.corve.be/docs/beraadslagingen/Beraadslaging_03_2011.pdf;
http://vtc.corve.be/docs/beraadslagingen/beraadslaging_2011_15.pdf.

56. De gebruikers van de deelnemers moeten een aantal gebruiksvoorwaarden onderschrijven om de bescherming van de privacy te garanderen. Dit houdt onder meer in dat zij het AGIV moeten melding maken van bepaalde privacygevoelige of compromitterende informatie die moet worden verwijderd. Daarnaast moeten zij, wanneer zij een afdruk wensen te maken van de *mobile mapping* beelden, bv. om toe te voegen aan een dossier of in het kader van openbaarheid van bestuur, zorgen dat personen, leesbare nummerplaten, huisnummers en eventuele andere privacygevoelige informatie onherkenbaar worden gemaakt. De gebruikers worden er ook op gewezen dat zij de WVP moeten naleven bij het gebruik van de *mobile mapping* beelden, naast hun deontologische verplichtingen die zij reeds hebben als ambtenaar. Daarnaast wordt ook van hen verwacht dat zij de burger voldoende informatie geven over het gebruik dat zij maken van de *mobile mapping* beelden.

57. Het AGIV staat in voor de coördinatie van het toegangsbeheer van de *mobile mapping* beelden.

De VMM zal instaan voor de coördinatie van de personen die toegang dienen te verkrijgen. Daarbij wordt ook aangegeven tot welk werkgebied de personen toegang dienen te verkrijgen (zodat de personen enkel de *mobile mapping* beelden kunnen raadplegen van hun werkgebied). Het AGIV zal instaan voor de coördinatie van het toegangsbeheer zelf van de *mobile mapping* data.

58. Op technisch vlak zorgt het AGIV, samen met Cyclomedia, voor de gepaste veiligheidsmaatregelen zoals netwerkbeveiliging; back-up systemen; logische beveiliging van de toegang; logging, opsporing en analyse van de toegang; authenticatiesystemen. Daarnaast is ook een vertrouwelijkheidsverklaring van de werknemers voorzien en een lijst opgemaakt van de personen die toegang hebben tot de *mobile mapping* beelden.

59. Aangezien de *mobile mapping* beelden op dit moment op de servers van Cyclomedia worden bewaard, wordt ook in de nodige beveiliging bij Cyclomedia voorzien. Het AGIV is de mogelijkheden aan het onderzoeken om in de toekomst het beeldmateriaal op een eigen server te bewaren, zodat de beveiliging volledig in eigen beheer is. De beelden worden enkel via services en een viewer vanuit dit centrale archief ter beschikking gesteld en worden niet fysisch doorgegeven. Decentrale kopies van de beelden zou vragen tot verwijdering of *blurring* van bepaalde beelden bemoeilijken of er zou niet te garanderen zijn dat deze verwijdering op alle bronnen effectief plaats vindt.

60. Het opvragen van de *mobile mapping* beelden wordt momenteel centraal gelogd, het is namelijk mogelijk om na te gaan wie wanneer welke foto heeft bekeken. Dergelijke logging werd geadviseerd door de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Opvragingen zijn mogelijk:

- per account (bijv. gemeente X, politiezone Y);
- per tijdsperiode (dag/week).

Volgende informatie kan worden opgevraagd:

- datum, uur van het raadplegen van de foto;
- account (= bijv. gemeente, politiezone,...);

- gebruiker (= natuurlijk persoon);
- foto-ID van de foto die werd geraadpleegd.

Aangezien er geen eenduidige band is tussen de betreffende burger en zijn dossier, is er geen 'klassieke' logging mogelijk, nl. een burger kan niet nagaan wie zijn dossier heeft geconsulteerd.

Wel is een logging mogelijk om na te gaan:

- welk personeelslid op welk ogenblik toegang heeft tot welke *mobile mapping* beelden (locatie);
- welk *mobile mapping* beeld (locatie) op welk ogenblik door wie werd opgevraagd.

Zo kan worden opgevraagd wie een bepaalde locatie consulteerde, bijv. om na te gaan of bepaalde diensten geen onrechtmatig gebruik maken van de beelden (gebruik van beelden voor doeleinden waarvoor geen machtiging is).

61. Het AGIV heeft in december 2010 een informatieveiligheidsconsulent aangesteld. Deze persoon voldoet aan de vereisten, vermeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten. Een veiligheidsplan werd door de informatieveiligheidsconsulent opgemaakt.

62. De VMM heeft nog geen informatieveiligheidsconsulent aangesteld en plant dit pas tegen 1 juli 2012. Er werd geen informatieveiligheidsplan ingediend. De VMM heeft uitleg gegeven over haar veiligheidsbeleid maar ook gesteld dat dit aan een update toe is. De VMM heeft aangegeven dat dit gepland is tegen 31 december 2011.

63. De VMM maakt momenteel reeds gebruik van persoonsgegevens in het kader van heffingen van het Rijksregister (KB van 30 mei 1994 tot regeling van de toegang tot de informatiegegevens en van het gebruik van het identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen in hoofde van de Vlaamse Milieumaatschappij) en op basis van verschillende machtigingen van gegevens afkomstig van de Kruispuntbank voor de Sociale Zekerheid.

64. De VTC wijst op de taak van de veiligheidsconsulent om een ontwerp van veiligheidsplan op te maken voor de verantwoordelijke voor het dagelijks bestuur¹³. In het kader van informatiebeveiliging wenst de VTC te verwijzen naar de Referentiemaatregelen voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens¹⁴, uitgevaardigd door de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

IV. BESLUIT

65. De VTC machtigt het AGIV de *mobile mapping* beelden ter beschikking te stellen voor de doeleinden, vermeld in randnummer 22, onder de voorwaarden vermeld in deze machtiging.

¹³ Artikel 10 besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten.

¹⁴ <http://www.privacycommission.be/nl/static/pdf/referenciemaatregelen-vs-01.pdf>.

66. De VTC bepaalt dat de VMM haar op de hoogte brengt van de aanstelling van een veiligheidsconsulent tegen 1 december 2011.

67. De VTC bepaalt dat de VMM haar een kopie bezorgt van het schriftelijk en door de directie goedgekeurd veiligheidsplan tegen uiterlijk 31 december 2011.

De Voorzitter,

Willem Debeuckelaere